

Opole, 30 listopada 2015 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI UCZELNIANEGO SYSTEMU
DOSKONALENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
NA UNIWERSYTECIE OPOLSKIM
W ROKU AKADEMICKIM 2014/2015**

I. Informacje wstępne

Rok 2014/2015 był okresem podejmowania na Uniwersytecie Opolskim szeregu działań, mających na celu doskonalenie i monitorowanie jakości kształcenia, zgodnie z przyjętym na Uczelni harmonogramem. Sprawozdanie jest podsumowaniem funkcjonowania Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w roku akademickim 2014/2015 w ramach poszczególnych obszarów podlegających monitorowaniu. Zostało sporządzone w oparciu o informacje zawarte w dwóch sprawozdaniach, które zostały opracowane przez :

- Uczelnianą Komisję ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia
- Uczelnianą Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia

W sprawozdaniach tych zawarty został opis działań projakościowych prowadzonych w poszczególnych wydziałach i jednostkach ogólnouczelnianych.

Poniżej przedstawiono działania doskonalące jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2014/2015 oraz sformułowano rekomendacje w tym zakresie.

II. Uczelniany System Doskonalenia Jakości Kształcenia

Podstawowe cele i zadania Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w roku akademickim 2014/2015 realizowane były przez Uczelniany Zespół ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia i wchodzące w jego skład: Uczelnianą Komisję ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia. Podstawowym celem Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia jest zapewnienie nauczania na najwyższym poziomie, zgodnie z obowiązującymi założeniami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (KRK). Cel ten realizowany jest przez Uczelniany Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia, przy uwzględnieniu specyfiki wydziałów i innych jednostek ogólnouczelnianych, prowadzących działalność dydaktyczną.

W roku akademickim 2014/2015 Uczelniany Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia kontynuował prace związane z dostosowaniem dotychczas funkcjonujących rozwiązań i

wewnętrznych aktów prawnych do znowelizowanej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i przepisów wykonawczych. Efektem tych prac jest:

- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 83/ 2012-2016 z dnia 27 listopada 2014 w sprawie dostosowywania programów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz Ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i Rozporządzeniem MNiSW z dnia 3 października 2014 r.
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 127/2012-1016 z dnia 30 września 2015r. zatwierdzająca Aneks do załącznika nr 3 Uchwały nr 83/2012-2016 w sprawie prowadzenia programów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego z 11.VII.2014 r.o zmianie ustawy-Prawo o szkolnictwie wyższym oraz Rozporządzeniem MNiSW z 3.X.2014 r.
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 118/2012-2016 z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie [wprowadzenia nowych wzorów umów zawieranych ze studentami studiów stacjonarnych i niestacjonarnych za studia lub usługi edukacyjne świadczone w Uniwersytecie Opolskim.](#)
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 117/2012-2016 z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie [wyrażenia zgody na zatwierdzenie regulaminu potwierdzenia efektów uczenia się nabytych poza edukacją formalną.](#)
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 116/2012-2016 z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie [zatwierdzenia poprawek do "Regulaminu studiów doktoranckich w Uniwersytecie Opolskim."](#)
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 111/2012-2016 z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie [zasad rekrutacji na studia w Uniwersytecie Opolskim roku akademickim 2016/2017](#)
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 103/2012-2016 z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie [przyjęcie dokumentu pn. "Model kształcenia dualnego na Uniwersytecie Opolskim".](#)
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 94/2012-2016 z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie [zatwierdzenie limitów przyjęć na studia w Uniwersytecie Opolskim w roku akademickim 2015/2016](#)
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 93/2012-2016 z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie [zatwierdzenia "Regulaminu studiów doktoranckich w Uniwersytecie Opolskim".](#)

- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 117/2012-2016 z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie [zasad doboru kandydatów na studia III stopnia w Uniwersytecie Opolskim](#).
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 91/2012-2016 z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie [zatwierdzenia "Regulaminu studiów Uniwersytetu Opolskiego"](#)
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie [wprowadzenia zmian w Procedurach Jakości Kształcenia obowiązujących w Uniwersytecie Opolskim](#).
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie [wprowadzenia regulaminu przyznawania stypendiów doktoranckich oraz zwiększania stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych w Uniwersytecie Opolskim](#).
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Procedurach Jakości Kształcenia obowiązujących w Uniwersytecie Opolskim.
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 21 września 2015 r. w sprawie [wprowadzania przez jednostki organizacyjne danych do systemu USOS i POL-on w zakresie programów kształcenia, przydziałów czynności, minimów kadrowych, badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych w jednostkach](#).
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 19 października 2015 r. w sprawie [zmian Regulaminu przyznawania stypendiów doktoranckich oraz zwiększania stypendium doktoranckiego z dotacji podmiotowej na dofinansowanie zadań projakościowych w Uniwersytecie Opolskim](#).
- Decyzja prorektora ds. kształcenia i studentów z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie [wprowadzenia Protokołu postępowania kwalifikacyjnego w rekrutacji na studia doktoranckie oraz Indywidualnej karty ocen doktoranta](#).

III. Działania Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia

Działania związane z doskonaleniem jakości kształcenia w roku objętym sprawozdaniem koncentrowały się na takich pracach jak:

- planowanie strategii działań i opracowywanie odpowiednich regulaminów i procedur na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na Uniwersytecie,
- analiza wniosków, wynikających z oceny jakości dydaktyki na Uniwersytecie,

- inicjowanie podejmowania działań przez jednostki Uniwersytetu na rzecz poprawy jakości kształcenia,
- przeprowadzanie okresowego przeglądu programów nauczania i ich zgodności z obowiązującymi aktami prawnymi,
- analiza zgodności procesu kształcenia w Uniwersytecie z obowiązującymi obecnie Krajowymi Ramami Kwalifikacji,
- analiza efektów kształcenia i kompetencji nabytych podczas studiów w Uniwersytecie przez jej absolwentów i formułowanie wynikających z tego wniosków,
- monitorowanie wprowadzania nowych programów nauczania w Uniwersytecie,
- planowanie działań służących podnoszeniu kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich,
- podjęcie działań związanych z procedurą uznawania efektów kształcenia zdobytych poza kształceniem formalnym,
- nadzorowanie merytoryczne i współpraca z wydziałowymi zespołami doskonalenia jakości kształcenia oraz jednostkami ogólnouczelnianymi prowadzącymi działalność dydaktyczną tj.: Wydziałem Ekonomicznym, Wydziałem Filologicznym, Wydziałem Historyczno-Pedagogicznym, Wydziałem Matematyki, Fizyki i Informatyki, Wydziałem Przyrodniczo-Technicznym, Wydziałem Chemicznym, Wydziałem Teologicznym, Wydziałem Prawa i Administracji, Centrum Edukacji Ustawicznej, Studium Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

Opis konkretnych działań prowadzonych w poszczególnych jednostkach zawarty jest w szczegółowych raportach opracowanych przez właściwe zespoły monitorujące jakość kształcenia. Raporty te, zgodnie z wymogami załącznika nr 2 Decyzji Nr 4/2014 Prorektora ds. Kształcenia i Studentów z dnia 20 czerwca 2014 r. koncentrowały się na monitorowaniu programów oraz efektów kształcenia na studiach I, II, III stopnia (studiach stacjonarnych i niestacjonarnych) oraz studiach podyplomowych. Istotnym elementem tego monitoringu było dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku.

Analiza sprawozdań sporządzonych przez wydziałowe komisje ds. doskonalenia jakości kształcenia, pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

- wszystkie Rady Wydziałów oraz Rady jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną w roku akademickim 2014/2015 realizowały zadania określone w wewnętrznym systemie doskonalenia jakości kształcenia,

- zadania mające na celu doskonalenie jakości kształcenia realizowano w odniesieniu do misji, strategii i koncepcji kształcenia jednostek, które pozostają w zgodności z koncepcją kształcenia, misją i strategią Uniwersytetu Opolskiego zapisaną w Uchwale Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 89/ 2012-2016 z dnia 29 stycznia 2015 w sprawie przyjęcia dokumentu "Strategia rozwoju Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015-2020".

W roku akademickim 2014/2015 Uczelniana Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia opracowała procedurę określania i zaliczania różnic programowych (SDJK-O-U14). W ramach działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia opracowano i zatwierdzono Uchwałą nr 117/2012-2016 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 24 czerwca 2015 roku [regulamin potwierdzenia efektów uczenia się nabytych poza edukacją formalną](#). Rozpoczęto prace nad opracowaniem procedury dotyczącej uznawania efektów zdobytych poza uczelnią. Na ten temat zorganizowano seminarium, które odbyło się 27 listopada 2015 roku w sali Senatu Uniwersytetu Opolskiego. Członkowie Uczelnianej Komisji ds. doskonalenia jakości kształcenia w miesiącu październiku 2015 roku uczestniczyli w konferencji dydaktycznej "Efekty kształcenia w standardach i praktyce kształcenia szkół wyższych" organizowanej przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu we współpracy z Polską Komisją Akredytacyjną.

IV. Działania Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia

Uczelniana Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia swoje regulaminowe działania koncentrowała na analizie informacji związanych z realizacją:

- ankietyzacji,
- hospitacji zajęć,
- praktyk studenckich,
- badania losów absolwentów,
- uzyskiwania opinii absolwentów wydziału o przebiegu odbytych studiów,
- uzyskiwania opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów,
- przygotowania propozycji działań na rzecz poprawy jakości kształcenia

W roku akademickim 2014/2015 Uczelniana Komisja ds. doskonalenia Jakości Kształcenia opracowała procedurę oceny jakości kształcenia dokonaną przez absolwentów Uniwersytetu Opolskiego (SDJK-O-U13). Analiza sprawozdań sporządzonych przez wydziałowe komisje ds. oceny jakości kształcenia, pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

- wszystkie wydziały oraz jednostki ogólnouczelniane prowadzące działalność dydaktyczną podjęły prace nad wprowadzeniem i doskonaleniem systemu oceny jakości kształcenia,

- wszystkie wydziały oraz jednostki ogólnouczelniane prowadzące działalność dydaktyczną w sposób poprawny wykonywały regulaminowe zadania i zalecenia Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia.

V. Analiza sprawozdań i wyników prac Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia

Uczelniana Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia w składzie:

- Dr hab. Izabela Pisarek prof. UO - Wydział Przyrodniczo-Techniczny, Pełnomocnik Rektora ds. KRK -przewodnicząca
- Dr Bartosz Chorkowy - Wydział Ekonomiczny
- Dr Piotr Sikora - Wydział Historyczno-Pedagogiczny
- Dr Krzysztof Badora - Wydział Przyrodniczo-Techniczny
- Dr Jerzy Michael - Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki
- Dr hab. Krzysztof Szczegot -Wydział Chemii
- Dr Przemysław Malinowski - Wydział Prawa i Administracji
- Dr Elżbieta Szymańska - Czaplak -Wydział Filologiczny
- Ks. dr hab. Dariusz Krok -Wydział Teologiczny
- Dr Jerzy Wiechuła -Pełnomocnik Rektora ds. rekrutacji
- Dr inż. Józef Hurek - Wydział Chemii, Pełnomocnik Rektora ds. e-learningu
- Dr Andrzej Jasiński – Instytut Matematyki i Informatyki ,Pełnomocnik Rektora ds. USOS
- Mgr Elżbieta Tracz - Studium Języków Obcych
- Mgr Zbigniew Zagórowski - Studium Wychowania Fizycznego i Sportu
- Mgr Hanna Żołnierek - Dział Nauczania
- Mgr Aleksandra Paluch - przedstawiciel samorządu doktorantów
- Izabela Kaczyńska - przedstawiciel samorządu studentów
- Oskar Woźniak - przedstawiciel samorządu studentów

w roku akademickim 2013/2014 koncentrował swoje działania w takich obszarach jak:

5.1.Okresowe przeglądy i monitorowanie programów kształcenia

Proces monitorowania programów kształcenia obejmował m.in. analizę efektów kształcenia, programów i planów studiów na wszystkich poziomach kształcenia na studiach wyższych, doktoranckich i podyplomowych. Efektem tych prac było wprowadzenie zmian w programach kształcenia poprzez zastąpienie lub uzupełnienie dotychczasowych kursów o zajęcia praktyczne, w tym praktyki studenckie zgodne z kierunkiem studiów (w tym, zmiany w kartach przedmiotów) w celu uzyskania przez studentów jak najlepszych umiejętności i

kompetencji społecznych przy zachowaniu wysokich standardów kształcenia w zakresie wiedzy. Istotnym elementem tych zmian były korekty w zakresie punktacji ECTS, a zatem właściwego odzwierciedlenia nakładu pracy studenta w odniesieniu do poszczególnych form zajęć i ich rygorów. Rady programowe niektórych kierunków dokonały korekty programów kształcenia, w tym wybranych efektów kształcenia mając na względzie priorytety zapisane w strategii doskonalenia jakości kształcenia. Doskonalenie programów kształcenia obejmowało zakres możliwych zmian zapisanych w Rozporządzeniu MNiSzW z dnia 3 października 2014 w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. 2014, poz. 1370). Zmiany efektów kształcenia zostały pozytywnie zaopiniowane przez Senacką Komisję ds. kształcenia i zatwierdzone przez Senat Uniwersytetu Opolskiego. We wszystkich pracach kierowano się opiniami studentów (często wynikami anonimowych ankiet), spostrzeżeniami prowadzących (w tym opartymi na obserwacji osiągniętych efektów kształcenia – na podstawie prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych z poszczególnych przedmiotów), obserwacjami z egzaminów dyplomowych i opiniami interesariuszy zewnętrznych współpracujących z poszczególnymi jednostkami Uniwersytetu Opolskiego. Na uwagę zasługują działania podjęte na:

- **Wydziale Filologicznym**, na kierunku *English in Public*, łączącego efekty nauczania z obszaru nauk społecznych z efektami z obszaru nauk humanistycznych, gdzie dokonano wewnętrznego mierzenia jakości (w tym oceny kursów, punktacji ECTS, osiągnięcia efektów kształcenia, metod dydaktycznych, pracy prowadzących etc.) na podstawie specjalnie skonstruowanej ankiety. Wyniki ankiety opracowano i opublikowano na stronie <http://www.epc.uni.opole.pl>. Na wydziale zostały uaktualnione składy osobowe Rad Programowych wszystkich kierunków ze względu na rotację studentów lub pracowników.
- **Wydziale Przyrodniczo-Technicznym**, gdzie w celu ujednoczenia procedur sprawozdawczości, dziekan wdrożył ujednolicony wzór sprawozdania z posiedzeń Rad Programowych pozwalający na monitorowanie prowadzonych zmian w programach i efektach kształcenia.

W minionym roku, na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim wprowadzono niezbędne korekty wynikające z treści Rozporządzenia MNiSzW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia i zapisane w harmonogramie prac Uchwały Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 83/ 2012-2016, a mianowicie:

1. wprowadzono zajęcia z wychowania fizycznego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia oraz na studiach niestacjonarnych I stopnia,

2. dokonano korekty p. ECTS z zajęć z lektoratów języków obcych na studiach pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich, studiach II stopnia, realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych,
3. wprowadzono zajęcia poszerzające wiedzę z zakresu nauk humanistycznych i społecznych w minimalnym wymiarze co najmniej 5 p. ECTS (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia) kierując się zasadą, iż:
„kierunki kształcące w obszarze nauk humanistycznych realizują zajęcia z obszaru nauk społecznych w wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS; kierunki kształcące w obszarze nauk społecznych realizują zajęcia z obszaru nauk humanistycznych w wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS.”
4. zmiany związane z uwzględnieniem w procesie kształcenia studiów o profilu ogólnie akademickim badań naukowych prowadzonych w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów oraz zapewnieniem studentom co najmniej przygotowania do prowadzenia badań, zrealizowano na większości kierunków studiów. Zgodnie z terminarzem prac związanych z doskonaleniem kształcenia treści z tego zakresu zostaną wprowadzone na wszystkich pozostałych kierunkach do programów kształcenia najpóźniej do dnia 31maja 2016 roku.

5.2. Nowe kierunki i specjalności

W roku akademickim 2014/2015 w Uniwersytecie Opolskim powołano nowe kierunki i specjalności dostosowując programy nauczania do wymagań i oczekiwań rynku pracy.

1. Uchwałą Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 stycznia 2015 zatwierdzono do realizacji w roku akademickim 2015/16 następujące kierunki i specjalności:

- Wydział Chemii: Nowoczesne materiały, 3,5 letnie inżynierskie studia stacjonarne I⁰;
- Wydział Filologiczny: Applied Gender Studies, studia stacjonarne II⁰;
- Wydział Historyczno-Pedagogiczny: Bezpieczeństwo wewnętrzne, 2-letnie studia stacjonarne i niestacjonarne II⁰;
- Wydział Przyrodniczo-Techniczny: Architektura krajobrazu, 1,5 roczne studia stacjonarne i niestacjonarne II⁰;

2. Uchwałą Senatu z dnia 28 maja 2015 do realizacji od roku akademickiego 2016/2017 zatwierdzono następujące nowe kierunki studiów i specjalności:

- Wydział Chemii: Chemia i analityka żywności – 3-letnie studia stacjonarne I⁰;
- Wydział Historyczno – Pedagogiczny: Historia kultury materialnej i sztuki 3-letnie studia I⁰, stacjonarne;

- Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki: Fizyka 1,5 roczne studia magisterskie II⁰, stacjonarne, specjalność Diagnostyka i analityka medyczna.
- Wydział Przyrodniczo-Techniczny: Biotechnologia medyczna 3-letnie studia stacjonarne i niestacjonarne I⁰; Biotechnologia, studia II⁰ stacjonarne i niestacjonarne, specjalność Biotechnologia medyczna; Ochrona środowiska i BHP – 3,5 letnie studia inżynierskie I⁰, stacjonarne i niestacjonarne;

Obok nowych kierunków studiów do realizacji w roku akademickim 2015/2016 zatwierdzono ogółem 28 nowych specjalności na istniejących kierunkach w Uniwersytecie Opolskim - Uchwałą Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 stycznia 2015 roku.

Na wniosek Rady Wydziału Historyczno-Pedagogicznego, Uchwałą Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 stycznia 2015, zatwierdzono [efekty kształcenia na drugim stopniu kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne zaproponowanego po raz pierwszy w ofercie edukacyjnej Wydziału Historyczno – Pedagogicznego w roku akademickim 2015/2016.](#)

Uchwałą Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 26 marca 2015 [zatwierdzono efekty kształcenia na kierunkach : Architektura krajobrazu \(I i II stopnia\), Nowoczesne materiały \(I stopnia\), Nauki o rodzinie \(III stopnia.\)](#)

Uchwałą Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 23 kwietnia 2015 zatwierdzono [efekty kształcenia na nowych specjalnościach na kierunkach prowadzonych na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2015/2016:](#) English Philology, specjalność English and Chinese, studia stacjonarne i niestacjonarne I⁰; Filologia, specjalność język polski od podstaw, studia stacjonarne I⁰; Filologia, specjalność Sławistyka, studia stacjonarne I⁰; Filologia, specjalność translatoryka stosowana, studia stacjonarne II⁰; Filologia polska, specjalność Antropologia grup etnicznych. Ślężacy, studia stacjonarne I i II⁰; Filologia polska, specjalność Turystyka kulturowa, studia stacjonarne I i II⁰; Kulturoznawstwo, specjalność Turystyka kulturowa, studia stacjonarne I i II⁰;

Uchwałą Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 maja 2015 w sprawie [zatwierdzenia efektów kształcenia na nowych kierunkach i specjalnościach studiów realizowanych od roku ak. 2015/2016](#) zatwierdzono wnioskowane przez Senacką Komisję ds. Kształcenia efekty kształcenia na Wydziałach:

- [Filologicznym](#) (Applied Gender Studies – studia stacjonarne II⁰; Filologia, specjalność Sławistyka – studia stacjonarne I⁰; Filologia, specjalność Języki obce w turystyce – studia stacjonarne I⁰, Filologia, specjalność Translatoryka stosowana– studia stacjonarne II⁰; Filologia, specjalność Język biznesu – studia stacjonarne I i II⁰; Germanische Philologie, specjalność Germanistik mit Niderland – studia stacjonarne I⁰; Filologia, specjalność Język

polski od podstaw, specjalizacja Język polski w kulturze – studia stacjonarne I⁰; Filologia, specjalność Język polski od podstaw, specjalizacja Język polski w biznesie – studia stacjonarne I⁰; Filologia, specjalność Język polski od podstaw, specjalizacja Język polski w turystyce – studia stacjonarne I⁰);

- Historyczno-Pedagogicznym (Historia – studia stacjonarne i niestacjonarne I i II⁰; Turystyka historyczna – studia stacjonarne i niestacjonarne I⁰; Stosunki międzynarodowe – studia stacjonarne I i II⁰);
- Przyrodniczo-Technicznym (Biologia, specjalność Biologia nauczycielska – studia stacjonarne II⁰; Biologia, specjalność Biologia medyczna – studia stacjonarne II⁰; Biologia, specjalność Gospodarka środowiskiem przyrodniczym – studia stacjonarne II⁰)

Kierując się zapisami Strategii Rozwoju Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015-2020, przy uwzględnieniu Uchwały Nr VIII/94/2015 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia poparcia inicjatywy utworzenia na Uniwersytecie Opolskim kierunku lekarskiego w formie studiów stacjonarnych, Senat Uniwersytetu Opolskiego wyraził zgodę na utworzenie na wniosek władz Wydziału Przyrodniczo-Technicznego kierunku lekarskiego – jednolitych studiów magisterskich. W związku z Uchwałą Senatu nr 119/2012-2016 Uniwersytetu Opolskiego w sprawie utworzenia kierunku lekarskiego na Wydziale Przyrodniczo – Technicznym wprowadzono uzupełnienia do załącznika nr 3 Uchwały Senatu UO nr 83/2012-2016. Senacka Komisja ds. kształcenia rekomendowała te zmiany w formie aneksu uwzględniając zapisy Rozporządzenia MNiSzW z dnia 9 października 2014r., poz. 1370 i uwzględniając warunki prowadzenia studiów na kierunku lekarskim określone standardem kształcenia na kierunku lekarskim (Rozporządzenie MNiSW z dnia 9 maja 2012r., poz.631) oraz ramowy program zajęć praktycznych oraz sposób ich odbywania, dokumentowania i zaliczania (Rozporządzenie MZ z dnia 6 sierpnia 2012r., poz. 900).

- Uchwała Senatu UO nr 119/2012-2016 z dnia 24 czerwca 2015 w sprawie [wyrażenia zgody na utworzenie na Wydziale Przyrodniczo-Technicznym kierunku studiów- kierunku lekarski](#).

Jednocześnie, kierując się treścią Rozporządzenia Rektora UO nr 2015/31 z dnia 2015-09-16 [w sprawie bazy dydaktycznej kierunku lekarskiego](#) określono wstępne założenia programu funkcjonalno – użytkowego obiektu Collegium Medicum Uniwersytetu Opolskiego, które zapisano w załączniku do niniejszego zarządzenia.

Zgodnie z treścią Uchwały nr 1 Rady Programowej kierunku lekarskiego z dnia 7 października 2015 r. w sprawie opisu efektów kształcenia kierunku lekarskiego; Uchwały nr 1/32/2012-2016 Rady WPT z dnia 8 października 2015 r. w sprawie opisu efektów kształcenia kierunku

lekarskiego; rekomendacji uczelnianego zespołu ds. oceny programów kształcenia Senackiej Komisji ds. Kształcenia z dnia 28 października 2015 r., Senat UO określił opis efektów kształcenia stanowiący załącznik do Uchwały Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 29 października 2015r. w sprawie określenia opisu efektów kształcenia dla kierunku lekarskiego. Na wniosek Wydziału Ekonomicznego Senat Uniwersytetu Opolskiego zapoznał się z wnioskiem w sprawie uruchomienia studiów II^o na kierunku Zarządzanie. Uchwałą Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 30 września 2015 podjęto decyzję o powołaniu na Wydziale Ekonomicznym [studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku Zarządzanie](#). Uchwałą Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 30 września 2015, na wniosek Senackiej Komisji ds. Kształcenia zatwierdzono [zakładane efekty kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie](#).

Na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego, Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 27.03.2015 [utworzono studia trzeciego stopnia w zakresie dyscypliny naukowej nauki o rodzinie](#).

5.3.Oferta studiów podyplomowych dostosowanych do potrzeb rynku

Uniwersytet Opolski proponuje różnorodność wyboru studiów podyplomowych z obszarów zarówno nauk humanistycznych, ścisłych, przyrodniczych i społecznych, które są realizowane na wszystkich Wydziałach Uniwersytetu Opolskiego i w Centrum Edukacji Ustawicznej.

Celem kształcenia na studiach podyplomowych jest pogłębianie specjalistycznej wiedzy i nabywanie nowych umiejętności. Wysoki poziom dydaktyki zapewniają nie tylko naukowcy i nauczyciele akademicy Uniwersytetu Opolskiego, lecz również interesariusze zewnętrzni legitymujący się odpowiednimi kwalifikacjami i umiejętnościami praktycznymi, i ściśle związani z poszczególnymi kierunkami studiów. Obecnie w ofercie studiów podyplomowych znajduje się 48 kierunków. Wszystkie Wydziały Uniwersytetu Opolskiego jak i Centrum Edukacji Ustawicznej deklarują kontynuację rozpoczętych w latach poprzednich kierunków studiów podyplomowych. Wszystkie jednostki deklarują, iż na bieżąco są podejmowane działania polegające na analizie rynku pod kątem dopasowania oferty edukacyjnej do jego potrzeb. W ubiegłym roku, wskazano w raporcie, iż rady programowe wszystkich studiów podyplomowych realizowanych na Uniwersytecie Opolskim powinny zwrócić uwagę na faktyczne potrzeby rynku i corocznie aktualizować ofertę tych studiów. Nad powyższym problemem „pochyliły” się władze Wydziału Filologicznego. Kierownicy Studiów Podyplomowych tego Wydziału przeprowadzili analizę wyników rekrutacji z ostatnich 3 lat i zaproponowali modyfikacje oferty podyplomowej, a także uzasadnili kontynuowanie lub

wycofanie poszczególnych rodzajów studiów podyplomowych. Raporty z analizy zostały przekazane Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia. Na ich podstawie stwierdzono, że brak źródeł finansowania kształcenia ustawicznego, brak promocji, brak uregulowań prawnych na rynku usług edukacyjnych oraz wysoki narzut uczelni zmniejsza konkurencyjność podyplomowych studiów filologicznych. Kontakty nawiązane z przedstawicielem Urzędu Pracy w Opolu wykluczyły na razie prawną możliwość współpracy w zakresie oferowania szkoleń w trybie podyplomowym.

Z raportu Wydziału Historyczno-Pedagogicznego można wnioskować, iż studia podyplomowe proponowane w ofercie edukacyjnej Instytutu Psychologii, ISE czy Instytutu Historii odpowiadają potrzebom rynku pracy. Władze Jednostki podkreślają jednak, że w obecnych realiach ekonomicznych, nie jest łatwo utrzymać wysoką jakość kształcenia przy jednoczesnym samofinansowaniu się studiów. Pozostałe Wydziały kontynuują dotychczasową działalność w tym zakresie i nie zgłaszały poważniejszych problemów z utrzymaniem dotychczasowych jak też nie podejmowały nowych kierunków studiów podyplomowych.

5.4.Strategia doskonalenia jakości kształcenia

Strategia doskonalenia jakości kształcenia to kolejny obszar działania Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia. Analiza sprawozdań z poszczególnych jednostek Uniwersytetu Opolskiego pozwala na stwierdzenie, że wszystkie Rady Wydziałów oraz Rady jednostek dydaktycznych Uniwersytetu Opolskiego przyjęły uchwały w sprawie wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia. Jednocześnie Wydziały oraz jednostki dydaktyczne Uniwersytetu Opolskiego deklarują prace nad kompleksową strategią doskonalenia jakości kształcenia, która podlega ciągłej weryfikacji i monitorowaniu. Monitoruje się Zarządzenia Rektora i inne akty wewnętrzne oraz wykonuje na bieżąco zalecenia płynące od Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz od Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia. Strategia doskonalenia jakości kształcenia na wszystkich Wydziałach Uniwersytetu Opolskiego wpisuje się w strategię uczelnianą (Uchwała Senatu UO nr 89/ 2012-2016 z dnia 2015-01-29 w sprawie przyjęcia dokumentu "Strategia rozwoju Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015-2020").

Na Wydziale Filologicznym, Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia uwzględniła zalecenia Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia z września 2014 (szczególnie w kwestii nadrobienia zaległości w zakresie monitorowania opinii absolwentów, losów absolwentów i opinii pracodawców). W roku 2014/15 zrealizowano wszelkie zadania nałożone przez nowe procedury Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia Uniwersytetu Opolskiego i terminowo opublikowano stosowne raporty zbiorcze. Zgodnie z

zaleceniami w maju 2015 roku na stronie www. Wydziału Filologicznego opublikowano rejestr wydziałowych procedur jakości oraz dostosowane do specyfiki wydziału procedury ogólne i szczegółowe w formie Wydziałowej Księgi Jakości. Dokument ten ma formę otwartą i zgodnie z deklaracją Władz Wydziału będzie sukcesywnie uzupełniany o dalsze stosowane na wydziale procedury (dostęp na <http://wfil.uni.opole.pl/ksztalcenie/jakosc-ksztalcenia.html>)

Na Wydziale Historyczno-Pedagogicznym, wewnętrzny System Jakości Kształcenia, obejmuje analizę kadry naukowo-dydaktycznej każdego Instytutu, przeglądy programów i efektów kształcenia, ocenę pracowników, hospitację zajęć, współpracę z jednostkami zewnętrznymi. W pełni zintegrowany system jakości na poziomie Instytutów stał się podstawą do stworzenia Wydziałowej strategii doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Historyczno-Pedagogicznym.

Dostarczone sprawozdania pozwalają na stwierdzenie, wszystkie Wydziały posiadają i realizują założenia strategii doskonalenia jakości kształcenia. Strategie wewnątrz Wydziałowe są spójne ze strategią ogólnouczelniana co pozwala podejmować zadania zapewniające edukację na takim poziomie, aby absolwenci Uniwersytetu Opolskiego posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na najwyższym poziomie, byli przygotowani do wyzwań współczesnego świata oraz potrzeb i oczekiwań rynku pracy, prezentowali wysokie standardy etyczne oraz silne poczucie zaangażowania społecznego w działalności zawodowej;

5.5. Mocne i słabe strony w zakresie doskonalenia jakości kształcenia

Wszystkie Jednostki Uniwersytetu Opolskiego deklarują monitoring jakości kształcenia zgodnie z treścią Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 16 kwietnia 2015 r. Przedmiotem sprawozdania z oceny własnej w roku akademickim 2014/2015 były przede wszystkim działania związane z oceną procesu kształcenia, poprzez analizę i weryfikację programów i efektów kształcenia (wprowadzenie zmian jakościowych w programach kształcenia, dokonywanie niezbędnych korekt w zakresie punktacji ECTS – dostosowanie faktycznego nakładu pracy studenta do poszczególnych kategorii zajęć). Prowadzenie konsultacji z Samorządem Studenckim, konsultacje programu studiów i proponowanych zajęć „do wyboru”, systematyczny kontakt z podmiotami zewnętrznymi. Na Wydziale Teologicznym podjęto cykliczne spotkania na temat jakości kształcenia dla pracowników i studentów. W ocenach własnych wielu jednostek wskazywano na taką konieczność, ponieważ w dalszym ciągu słabą stroną jest rozpowszechnianie wiedzy na temat założeń systemu jakości kształcenia. Niektóre Wydziały jak na przykład Wydział Ekonomiczny wręcz deklarują niechęć do podejmowania jakichkolwiek działań w tym zakresie, co wyraźnie podkreślają w swoim sprawozdaniu z oceny jakości kształcenia. Odmiennie wygląda sytuacja na Wydziale

Filologicznym gdzie utworzono stanowisko Wydziałowego Koordynatora USOS, co pozwoliło usprawnić przepływ informacji między dziekanatem (e-dziekanatem), centrum informatycznym i radami programowymi.

Na wszystkich Wydziałach dokonano oceny jakości dydaktyki na podstawie wyników ankiet studenckich (z wyjątkiem Wydziału Ekonomicznego) oraz hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli akademickich. Wydziały podkreślają wysokie kompetencje i zaangażowanie pracowników w proces kształcenia oraz wysoki, naukowy poziom swojej kadry dydaktycznej. Ocena funkcjonowania mobilności studentów została podkreślona na Wydziale Filologicznym oraz w Instytutach Socjologii i Politologii. Poziom wymiany w ramach programu Erasmus na Wydziale Filologicznym w ocenie własnej wiąże się bezpośrednio z zaangażowaniem koordynatorów tego programu w organizację procesu kształcenia i doraźną pomoc studentom w organizacji toku studiów. W celu podniesienia jakości kształcenia większość jednostek będących w strukturach Wydziału Filologicznego założyła rejestry firm, z którymi współpracują w zakresie realizacji praktyk i staży studenckich. We współpracy z Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości, wydział koordynuje projekt polegający na angażowaniu studentów w świadczenie usług na rzecz lokalnej społeczności i przedsiębiorców w zakresie „roboczych” tłumaczeń na języki obce (ang, niem, ukr, ros).

Wydział Historyczno-Pedagogiczny podkreśla rozszerzenie współpracy z pracodawcami Opolszczyzny w ramach praktyk studenckich i dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz zwiększenie atrakcyjności kształcenia poprzez łączenie teorii z ofertą zajęć praktycznych, warsztatów, spotkań dyskusyjnych. Na szczególne wyróżnienie zasługuje współpraca w ramach Uniwersyteckiej Akademii dla Rodziców i powołanie Przedszkola Publicznego nr 25 w Opolu, jako placówki eksperymentalnej pod patronatem Uniwersytetu Opolskiego.

Wszystkie Wydziały i jednostki dydaktyczne Uniwersytetu Opolskiego podkreślają działania w myśl zasady ciągłego samodoskonalenia (przy wykorzystaniu cyklicznego przeglądu osiągniętych wyników własnych). Powyższe elementy określono mianem mocnych stron w zakresie doskonalenia jakości kształcenia.

Warunki kształcenia, jakość infrastruktury dydaktycznej, wyposażenie pracowni komputerowych i innych pracowni specjalistycznych w podstawowy (niezbędny) sprzęt to elementy wymagające poprawy – podkreślone jako słabe strony wszystkich Wydziałów.

Często wskazuje się na konieczność przeprowadzenia przez władze Jednostek szkolenia dla pracowników dotyczącego zasadniczych elementów jakości kształcenia, wyjaśnienia treści

obowiązujących aktów prawnych i konieczności włączania się pracowników naukowo-dydaktycznych w przygotowanie procesu kształcenia.

Na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki zwraca się uwagę na niebezpieczeństwo osłabienia jakości kształcenia na skutek redukcji etatów pracowników tzw. drugo etatowych i osób, które nie osiągnęły w regulaminowym czasie stosownych awansów naukowych.

Podsumowując: w ocenach własnych wydziały i jednostki ogólnouczelniane prowadzące działalność dydaktyczną wskazały mocne i słabe strony w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. Do mocnych stron zaliczono:

- prowadzenie konsultacji z Samorządem Studenckim w sprawie opracowania programu studiów i proponowanych zajęć „do wyboru”,
- systematyczny kontakt z podmiotami zewnętrznymi,
- organizowanie wykładów otwartych dot. jakości kształcenia dla pracowników i studentów (dotyczy Wydziału Teologicznego),
- wysokie kompetencje i zaangażowanie pracowników w proces kształcenia,
- wysoki, naukowy poziom kadry dydaktycznej.
- mobilność studentów oraz działania związane z poprawą jakości wymiany Erasmus,
- wykonanie niezbędnych prac stawianych uczelniom w staraniach o Kartę Erasmusa.
- bezpośrednie zaangażowanie koordynatorów programu Erasmus w organizację procesu kształcenia i doraźną pomoc studentom w organizacji toku studiów,
- podejmowanie działań w myśl zasady ciągłego samodoskonalenia (przy wykorzystaniu cyklicznego przeglądu osiągniętych wyników własnych).

Jako słabe strony wskazano:

- niską jakość infrastruktury dydaktycznej - wyposażenie pracowni komputerowych i innych pracowni specjalistycznych w podstawowy (niezbędny) sprzęt jest niewystarczające z punktu widzenia doskonalenia jakości kształcenia,
- włączanie pracowników dydaktycznych do prac administracyjnymi „w żaden sposób nie poprawia jakości kształcenia a jedynie tworzy kolejne administracyjne procedury”,
- niebezpieczeństwo osłabienia jakości kształcenia na skutek redukcji etatów pracowników tzw. drugo etatowych i osób, które nie osiągnęły w regulaminowym czasie stosownych awansów naukowych,
- słaby przepływ informacji, a także zawile procedury administracyjne,
- niski poziom dofinansowania badań, wyjazdów i organizacji konferencji naukowych

5.6. Procedury dyplomowania oraz związek z kierunkiem lub specjalnością

W roku akademickim 2014/2015 procedury dyplomowania zostały podporządkowane założeniom wynikającym z zapisów procedury SDJK -O-U10, której przedmiotem jest opis procesu dyplomowania studentów realizujących studia pierwszego i drugiego stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej oraz studia podyplomowe na Uniwersytecie Opolskim.

Ogólne zasady przeprowadzenia egzaminu dyplomowego (magisterskiego, licencjackiego, inżynierskiego) reguluje rozdział VI. Regulaminu Studiów Uniwersytetu Opolskiego „Praca i egzamin dyplomowy” (Załącznik do Uchwały Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 26.03.2015). W oparciu zapisy Regulaminu studiów oraz obowiązujące w roku akademickim 2014/15 akty prawne, oraz procedurę dyplomowania SDJK -O-U10, poszczególne jednostki Uniwersytetu Opolskiego przygotowały wytyczne dotyczące procesu dyplomowania na studiach I i II stopnia oraz zamieściły niezbędne wytyczne dotyczące realizacji prac dyplomowych, inżynierskich i magisterskich na stronach WWW swoich Wydziałów. Wytyczne zostały dopasowane do specyfiki wydziału i są zgodne z zapisami procedury SDJK-O -U10. Tylko jeden wydział: Wydział Prawa i Administracji nie zamieszcza na stronach internetowych wytycznych dotyczących procesu dyplomowania - zamieszcza jedynie link do uczelnianej procedury SDJK-O-U10. Jednak ze sprawozdania wydziałowego wynika, iż proces dyplomowania przebiega zgodnie z zapisem rozdziału VI Regulaminu Studiów Uniwersytetu Opolskiego.

Zgodnie z treścią Zarządzenia Rektora 7/2015 z 12 marca 2015 r. oraz Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 16 kwietnia 2015 r. wprowadzono zmiany w Wydziałowych Procedurach Jakości Kształcenia. Dotyczyły one procesu dyplomowania i archiwizacji prac w systemie APD. Wszystkie Wydziały i jednostki ogólnouczelniane przekazały studentom instrukcje dotyczące Archiwizacji Prac Dyplomowych przygotowane przez Centrum Informatyczne oraz przeszkolono zainteresowanych pracowników w zakresie obsługi systemu APD.

5.7. Dostępność zajęć prowadzonych w języku obcym

Oferta zajęć prowadzonych w języku obcym w skali całej Uczelni jest ograniczona. Wydziały oferują gotowość do prowadzenia zajęć w językach obcych, głównie w języku angielskim lub niemieckim, lecz podkreślają niewielkie zainteresowanie ze strony studentów taką ofertą. Na Wydziale Filologicznym, ze względu na jego specyfikę, większość zajęć programów neofilologicznych prowadzona jest w językach obcych. Daje to wysoki wskaźnik internacjonalizacji. Podobnie, jak i w poprzednich latach na Wydziale Teologicznym proponowane są zajęcia indywidualne *tutorials* w języku angielskim, dostępne są również dla

studentów zagranicznych studiujących w ramach programu Erasmus w Uniwersytecie Opolskim.

Szeroka oferta kursów realizowanych w języku angielskim jest proponowana przez Instytut Socjologii i Instytut Politologii mieszczące się w strukturach Wydziału Historyczno - Pedagogicznego. Ze względu na niewystarczającą znajomość języka obcego, głównie z zakresu słownictwa specjalistycznego, zainteresowanie tymi kursami jest głównie wśród studentów wymiany ERASMUS. Instytut Politologii oferuje na kierunku Politologia, studia magisterskie, specjalność EUROPA MASTER, gdzie zajęcia są realizowane w języku angielskim.

5.8. Dodatkowe zajęcia dla studentów (wykłady otwarte, konferencje naukowe, warsztaty, wyjazdy studyjne itp.

Misją Uniwersytetu Opolskiego jest nierozdzielność nauki i nauczania, zapewnienie wszystkim zainteresowanym dostępu do wiedzy na wszystkich poziomach kształcenia, od popularyzacji wiedzy do udziału w badaniach naukowych i projektach badawczych. Prowadzenie badań naukowych, transfer wiedzy, umiędzynarodowienie działalności oraz budowanie pozytywnych relacji w środowisku społeczno-gospodarczym wspierają synergicznie proces kształcenia. Uczelnia prowadzi badania naukowe w wielu obszarach nauki: humanistycznym, społecznym, przyrodniczym, ścisłym, technicznym i sztuki.

Uniwersytet Opolski dąży do doskonalenia kształcenia i badań naukowych oraz upowszechniania osiągnięć nauki poprzez włączanie społeczności studenckiej do tych zadań. W roku akademickim 2014/15 Uniwersytet Opolski jak co roku, wspierał działalności kół naukowych oraz innych organizacji studenckich, postrzegając ich aktywność jako ważny element rozwoju i uczestnictwa w procesie kształcenia, co podkreślono w każdym raporcie cząstkowym. Uczelnia wspomagała m.in. wyjazdy na staże naukowe, konferencje czy obozy naukowe, działalność Samorządu Studentów oraz innych organizacji studenckich, organizację konferencji, warsztatów, wykładów otwartych. Studentom proponuje się spotkania i wykłady otwarte, między innymi Wydział Ekonomiczny organizuje cykliczne spotkania studentów z przedstawicielami nauki i biznesu w ramach Opolskich Spotkań Ekonomistów.

Analiza sprawozdań z poszczególnych jednostek Uniwersytetu Opolskiego pozwala na stwierdzenie, iż działania związane z organizacją dodatkowych szkoleń, wykładów, oraz innych zadań popularyzujących wiedzę obejmowały bogatą ofertę tematyczną dla studentów pozwalającą na rozwój pasji i zainteresowań w różnych obszarach nauki.

VI. Analiza sprawozdań i wyników prac Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia

W roku akademickim 2014/2015 Uczelniana Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia działała w składzie:

- Dr Iwona Dąbrowska-Jabłońska - Centrum Edukacji Ustawicznej - przewodnicząca
- Dr hab. Sabina Kauf prof. UO -Wydział Ekonomiczny
- Dr hab. Liliana Piasecka –Wydział Filologiczny
- Dr Edward Nycz -Wydział Historyczno-Pedagogiczny
- Dr Radosław Wróbel - Wydział Przyrodniczo-Techniczny
- Dr Agnieszka Bartecka - Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki
- Dr hab. Małgorzata Broda prof. UO -Wydział Chemii
- Ks. dr hab. Rajmund Porada -Wydział Teologiczny
- Dr Ewa Kozerska – Wydział Prawa i Administracji
- Mgr Dominika Budzan –Akademickie Centrum Karier
- Mgr Michał Wanke –Instytut Socjologii
- Mgr Marcin Miga - Pełnomocnik Rektora ds. mediów i współpracy z biznesem
- Mgr Jagoda Biczysko - przedstawiciel samorządu doktorantów
- Izabela Kaczyńska - przedstawiciel samorządu studentów

Uczelniana Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia otrzymała sprawozdania Zespołów ds. Oceny Jakości Kształcenia z następujących wydziałów: Filologicznego, Prawa i Administracji, Teologicznego, Przyrodniczo-Technicznego, Ekonomicznego, Historyczno-Pedagogicznego, Matematyki Fizyki i Informatyki, Chemii oraz ze Studium Języków Obcych, Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

Sprawozdania przygotowane przez poszczególne jednostki zostały opracowane w sposób jednolity, wg wzoru zatwierdzonego Decyzją nr 4/2014 Prorektora ds. kształcenia i studentów z dnia 20 czerwca 2014 r. w sprawie wprowadzenia wzorów sprawozdań Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim. W sprawozdaniach znalazły się informacje dotyczące: ankietyzacji studentów, hospitacji zajęć, realizacji praktyk studenckich, badania losów absolwentów, uzyskiwania opinii absolwentów wydziału o przebiegu odbytych studiów, uzyskiwania opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów, propozycje działań na rzecz poprawy jakości kształcenia. Ponadto

w sprawozdaniach pojawiły się informacje dotyczące wyników oceny jakości kształcenia dokonanej przez pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Opolskiego.

6.1. Ankietyzacja

We wszystkich otrzymanych sprawozdaniach omówiona została kwestia oceniania zajęć prowadzonych przez wykładowców. Oceny dokonali studenci za pomocą ankiet ewaluacyjnych. Ankietyzacja została przeprowadzana we wszystkich jednostkach raz lub dwa razy w roku akademickim przy współpracy CEU UO. Łącznie studenci I i II stopnia wypełnili w semestrze zimowym 2014/15 - 13.612 ankiet; ocenionych było 381 osób, w tym 117 pracowników samodzielnych, 204 adiunktów oraz 60 asystentów. W tym roku po raz pierwszy przeprowadzano także ankietyzację na niektórych studiach III stopnia i na studiach podyplomowych. Na studiach podyplomowych w semestrze zimowym 2014/15 studenci wypełnili 100 ankiet; ocenionych było 7 osób, w tym 2 pracowników samodzielnych oraz 5 adiunktów. Na studiach doktoranckich w semestrze zimowym 2014/15 było 334 ankiet; ocenionych było 35 osób, w tym 21 samodzielni pracownicy, 12 adiunktów oraz 2 asystentów. Średnia dla całej Uczelni wynosiła 4,12. Studenci najniżej ocenili jakość prowadzonych zajęć w zakresach: prowadzi zajęcia interesująco (3,84), inspiruje studentów do samodzielnego myślenia (3,94), przekazuje wiadomości jasno i przekonująco (3,96). Najlepiej oceniono: realizuje wyraźnie określony cel zajęć (4,24), obiektywnie ocenia wkład pracy studenta (4,24), prowadzi zajęcia regularnie i punktualnie (4,37), wobec studentów jest życzliwy i taktowny (4,39). Indywidualne wyniki w większości przypadków były omawiane z ocenianymi pracownikami. Brały je również pod uwagę niektóre komisje do spraw okresowej oceny pracowników. W dalszym ciągu nie wszystkie Wydziały wyniki ankietyzacji publikują na swoich stronach www. dotyczących jakości kształcenia. Na Wydziale Ekonomicznym zrezygnowano z dotychczasowej formy przeprowadzania ankiety wśród studentów. W roku akademickim 2014/2015 pilotażowo przeprowadzono ankietyzację z wykorzystaniem systemu USOS. Z uwagi na małą zwrotność ankiet zdecydowano się na dopełnienie badania ankietami w formie papierowej.

6.2. Hospitacje zajęć

Na wydziałach odbywały się również hospitacje zajęć dydaktycznych, prowadziły je w minionym roku akademickim prawie wszystkie oceniane jednostki (z wyjątkiem **Wydziału Ekonomicznego**). Hospitacje zajęć stają się ważnym elementem podnoszenia jakości kształcenia na Uniwersytecie Opolskim. Wśród wniosków pohospitacyjnych wymieniano m. in.: konieczność stosowania różnorodnych form pracy ze studentami, podnoszono wartość pracy w parach i grupach, co może spowodować większą aktywność studentów na zajęciach.

Sugerowano ponadto częstsze korzystanie podczas zajęć z technologii informacyjnych, usprawnienie bazy dydaktycznej poprzez wymianę sprzętu. Zgłaszano także potrzebę zorganizowania na UO warsztatów na temat aktywizujących metod pracy ze studentami. Z osobami hospitowanymi przeprowadzano zwykle indywidualne rozmowy podsumowujące. W ocenianych jednostkach znajduje się również właściwa dokumentacja z przebiegu hospitacji. Sprawozdania nie zawierały informacji, czy w ocenianych jednostkach są harmonogramy hospitacji zajęć.

6.3. Praktyki studenckie

Na wszystkich wydziałach były realizowane obowiązkowe praktyki studenckie, czyli te wynikające z programów studiów. Były one realizowane przy współpracy z CEU UO. W roku akademickim 2014/2015 praktykę pedagogiczną zrealizowało 775 osób (studenci stacjonarni); praktykę zawodową - 1308 osób (studenci stacjonarni) oraz 266 osób (studenci niestacjonarni). Praktykę fakultatywną zrealizowało 40 osób. Na niektórych wydziałach studenci realizowali praktyki fakultatywne także przy współpracy Akademickiego Centrum Karier.

Wśród wniosków dotyczących organizacji i realizacji praktyk studenckich autorzy sprawozdań wymieniali m. in.: dokonanie standaryzacji procedur i dokumentacji związanej z praktykami, np. poprzez wprowadzenie jednolitych nazw dokumentów/formularzy, jednakowej struktury i jasnych kategorii bądź kryteriów oceny praktykantów, przy zachowaniu specyfiki kierunku/specjalizacji np. w opisie celów praktyk; stworzenie możliwości odbywania praktyk w instytucjach i firmach będących partnerami UO, co daje szansę poznania specyfiki pracy w danej instytucji i zwiększa prawdopodobieństwo późniejszego zatrudnienia praktykanta. Sugerowano również rozważenie zbierania opinii studentów o „praktykodawcach”, celem wyłonienia tych miejsc pracy, które oferują najwartościowsze doświadczenia pod względem zawodowym, osobistym i społecznym.

6.4. Badanie losów absolwentów

Na wydziałach prowadzono także badania losów absolwentów przy współudziale Akademickiego Centrum Karier. We wnioskach autorzy sprawozdań napisali m. in.: „należy zastanowić się, jak nakłonić absolwentów do informowania Uniwersytet Opolski o ich losach, Ankieta „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów Uniwersytetu Opolskiego 2014 - formularz osobowy” powinna być dalej modyfikowana i uzupełniana; sugerowano skrócenie kwestionariusza ogólnego, a rozbudowanie części dostosowanej do wydziałów/kierunków, określić branże/stanowiska zajmowane przez absolwentów”. Jeden Wydział – **Wydział Ekonomiczny** podjął decyzję o zaprzestaniu monitorowania losów absolwentów na szczeblu Wydziału. W uzasadnieniu czytamy: ”Prace te były ogromnym przedsięwzięciem i wymagały

od zaangażowanych w nie pracowników naukowo-dydaktycznych poświęcenia zbyt dużej ilości czasu na porządne ich przygotowanie, przeprowadzenie i podsumowanie”. Na uwagę zasługują działania podjęte przez **Wydział Historyczno-Pedagogiczny** gdzie przyjęto różne formy dotarcia do absolwentów. Instytuty podejmują własne inicjatyw na rzecz badania losów absolwentów. I tak na przykład w Instytucie Sztuki prowadzona jest baza absolwentów obejmująca dane kontaktowe, dotychczasowe lub obecne miejsca pracy. Rezultatem jest lista 120 osób, których losy są śledzone pod kątem realizacji celów zawodowych. Losy absolwentów monitorowane są także poprzez fora i grupy internetowe, które pozwalają na podtrzymywanie kontaktu absolwentów, a także pozwalają uzyskiwać informacje istotne z punktu widzenia optymalizacji procesu dydaktycznego. Inne działania niesformalizowane to m.in. rozmowy, kontakty mailowe z byłymi studentami. Ponadto grupy absolwentów np. w Instytucie Historii, dzięki specyficznemu „mikroklimatowi”, również po zakończeniu studiów utrzymują ze sobą kontakt i dzięki temu uzyskują informację, co robią i czym się zajmują. Ci z nich, którzy podjęli pracę w szkołach, spotykają się na konferencjach i spotkaniach metodycznych, również tych organizowanych przez pracowników Instytutu Historii. Szczególnie cenną inicjatywa jest przeprowadzenie drugiej edycji projektu badawczego „Absolwent IP”; w Instytucie Politologii oraz podjęcie przez ten współpracy Akademickim Biurem Karier oraz Stowarzyszeniem Absolwentów Uniwersytetu Opolskiego.

6.5. Uzyskiwanie opinii absolwentów wydziału o przebiegu odbytych studiów

W większości jednostek Uniwersytetu Opolskiego prowadzono badania opinii absolwentów o przebiegu odbytych studiów. Badania wydają się jednak niereprezentatywne, ze względu na małą liczbę respondentów. We wnioskach zamieszczonych w sprawozdaniach sugerowano podjęcie działań zachęcających absolwentów do brania udziału w badaniach. Być może najlepszą okazją do tego jest podpisywanie karty obiegowej w Akademickim Centrum Karier, gdzie absolwentom byłyby rozdawane ulotki z adresem strony internetowej, na której znajduje się ankieta oraz z wyjaśnieniem celu tego badania.

6.6. Uzyskiwanie opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów

Ostatnia pozycja w sprawozdaniu to uzyskiwanie opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów. Badania te nadal pozostawiają wiele do życzenia. Główny problem stanowi dotarcie do pracodawców, którzy zatrudniają absolwentów Uniwersytetu Opolskiego oraz ich niechęci do udzielania informacji nt. swoich pracowników. Sugerowano „konieczność tworzenia przez Rady Programowe narzędzi pomiaru opinii pracodawców o absolwentach, które uwzględniałyby specyfikę poszczególnych kierunków i specjalności”.

Jednostki ogólnouczelniane, takie jak Studium Języków Obcych (SJO), Studium Wychowania Fizycznego i Sportu i Centrum Edukacji Ustawicznej UO (CEU UO) realizowały swoje zadania głównie w ramach współpracy z jednostkami UO. Prowadziły ponadto ankietyzację swoich studentów nt. oceny prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz hospitację zajęć. CEU UO wspomagało jednostki UO w realizacji praktyk studenckich obowiązkowych i fakultatywnych.

VII. Przykłady dobrych praktyk

Jednym z najistotniejszych elementów powodzenia w początkowym etapie tworzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest określenie jego struktury na poziomie Uczelni i poszczególnych jednostek odpowiedzialnych za wdrożenie systemu regulacji oraz procedur. Czynniki te zostały spełnione w Uniwersytecie Opolskim – za wdrożenie systemu odpowiedzialny jest prorektor ds. kształcenia działający poprzez powołanego pełnomocnika do spraw jakości kształcenia, Uczelnianą Komisję ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia. Zatem, struktura wewnętrznego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia jest dwudzielna zarówno na poziomie uczelni, jak i na poziomie wydziałów

Podstawowymi elementami dobrych praktyk we wdrażaniu wewnętrznego systemu jakości kształcenia jest przestrzeganie metodyki postępowania i kolejności działań. A także określenie celów strategicznych, osadzenie w ich obrębie zagadnień związanych z zapewnieniem i doskonaleniem jakości kształcenia, zdefiniowanie zadań i ich przyporządkowanie poszczególnym jednostkom, monitorowanie działań i wskaźników rezultatu, identyfikowanie zagrożeń. Określenie rocznego kalendarza cyklicznych działań w obrębie systemu doskonalenia jakości kształcenia oraz opracowanie harmonogramu i metody przeglądu poszczególnych obszarów zapewniania jakości kształcenia w jednostce, poszukiwanie i proponowanie koniecznych rozwiązań.

Za najważniejsze elementy dobrych praktyk związanych z doskonaleniem jakości kształcenia na Wydziałach UO uznano:

- zatwierdzanie, monitoring i okresowy przegląd programów kształcenia oraz ich efektów;
- sprawność działania e-dziekanatu;
- prowadzenie hospitacji zajęć;
- ankietyzacja studentów;
- rozwój naukowy kadry dydaktycznej;

- współpraca z interesariuszami zewnętrznymi;
- organizowanie wykładów otwartych dla całej społeczności akademickiej;
- aktywność nauczycieli akademickich w zakresie uczestnictwa w szkoleniach i konferencjach;
- wykorzystanie stron WWW jednostek oraz systemu USOSweb do spójnego i skutecznego powiadamiania zarówno wydziałowej społeczności akademickiej, kandydatów, jak i przedstawicieli otoczenia społecznego o ocalach, zadaniach i strukturze systemu zapewniania jakości kształcenia w jednostce;
- skuteczne włączenie przedstawicieli studentów i doktorantów do prac nad przeglądem i doskonaleniem systemu zapewniania jakości kształcenia w jednostkach.
- podejmowanie działań innowacyjnych i pro-jakościowych, takich jak opracowywanie nowatorskich pomocy naukowych (np. *Idiomatykon polsko-rosyjski na Wydziale Filologicznym*) czy prowadzenie zajęć otwartych i ich omawianie w gronie specjalistów z danej dziedziny;
- przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym, w tym plagiatom, mobingowi itp.

VIII. Propozycje działań na rzecz poprawy jakości kształcenia

Postępujący niż demograficzny będzie powodował narastającą w coraz większym stopniu dysproporcję pomiędzy rozbudowaną w skali kraju podażą usług w zakresie szkolnictwa wyższego a słabnącym popytem na te usługi. Aby zmniejszyć te dysproporcje Uniwersytet Opolski powinien podejmować działania zmierzające do doskonalenia jakości kształcenia wykorzystując swój potencjał naukowo-dydaktyczny. W każdym sprawozdaniu wydziałowym znalazły się propozycje działań na rzecz poprawy jakości kształcenia. Wśród propozycji przedstawionych w sprawozdaniach Wydziałowych **Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia** należy wymienić:

1. Podniesienie stopnia spójności systemu zapewniania jakości kształcenia na poziomie wydziałów oraz na poziomie jednostek składowych w wypadku wydziałów złożonych z jednostek realizujących odrębne kierunki studiów.
2. Przeprowadzanie kompleksowych analiz dotyczących głównych obszarów zapewniania jakości kształcenia, ułatwiający okresową weryfikację funkcjonalności wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w jednostce.
3. Przeprowadzenie kompleksowej oceny oferty kształcenia i dostosowanie jej do wymogów rynku pracy, demografii oraz preferencji potencjalnych studentów.

4. Przedstawianie w rocznych, wydziałowych raportach skuteczności opracowanych przez jednostki mechanizmów sprawdzania czy i w jakim stopniu efekty kształcenia sformułowane dla danego programu studiów są w rzeczywistości osiągane w wyniku realizacji procesu dydaktycznego.
5. Intensyfikacja współpracy z gronem studenckim mająca na celu wskazanie słabych i silnych stron praktyki dydaktycznej w poszczególnych Jednostkach.
6. W związku z tworzeniem nowych kierunków studiów konieczne wydaje się zwiększenie/przesunięcia kadrowe/ zatrudnienia w niektórych jednostkach w celu zapewnienia stabilnego minimum kadrowego i wysokiej jakości kształcenia.
7. Poprawę jakościową i ilościową infrastruktury dydaktycznej.
8. Systematycznie aktualizowanie stron internetowych wszystkich jednostek UO.
9. Doposażenie pracowni komputerowych w sprzęt i specjalistyczne oprogramowanie.
10. Doposażenie pracowni specjalistycznych w odpowiedni sprzęt.
11. Podjęcie prac związanych z przygotowaniem obcojęzycznej oferty kursów/ modułów zajęć w ramach kierunków prowadzonych przez UO w celu uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej i pozyskania kandydatów- obcokrajowców.
12. Włączanie studentów do prowadzonych w Jednostkach badań naukowych oraz ułatwianie im publikacji efektów ich pracy.
13. Podjęcie działań mających na celu organizację szkoleń doskonalących znajomość języka angielskiego wśród nauczycieli akademickich, pracowników obsługujących tok studiów oraz pracowników jednostek mających bezpośredni kontakt ze studentami cudzoziemcami.
14. Zintensyfikowanie działań na rzecz zwiększania świadomości wśród studentów i absolwentów oraz pracowników uczelni dotyczącej zasadności prowadzenia stałego monitoringu karier zawodowych absolwentów studiów wyższych.
15. Systematyczna aktualizacja wiedzy wynikającej z wprowadzania nowych przepisów prawnych w zakresie funkcjonowania szkolnictwa wyższego, konieczności włączania pracowników dydaktycznych i dydaktycznych w przygotowanie procesu kształcenia – wykłady dla pracowników.
16. Przedstawianie w rocznych, wydziałowych raportach sposobów wywiązywania się z zaleceń Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia i Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia

Z analizy danych zawartych w sprawozdaniu Uczelnianej **Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia** wynika, że propozycje działań na rzecz poprawy jakości kształcenia składane

przez wydziały i jednostki ogólnouczelniane prowadzące działalność dydaktyczną są następujące:

1. Należy zwiększyć udział absolwentów w ankietyzacji, na przykład poprzez rozpropagowanie tego typu działań.
2. Należy intensywniej ćwiczyć systematyczne i wszechstronne myślenie, inspirować do samodzielnego myślenia i interesująco prowadzić zajęcia. Pomocne mogłyby się okazać warsztaty metodyczne dla pracowników.
3. Nadal trzeba poprawiać warunki lokalowe i usprawnić bazę dydaktyczną poprzez wymianę sprzętu.
4. Na zajęciach należy stosować różnorodne formy i metody pracy ze studentami.
5. Ankieta „Monitoring Karier Zawodowych Absolwentów Uniwersytetu Opolskiego 2014 - formularz osobowy” powinna być dalej modyfikowana i uzupełniana tak, aby pozwoliła uzyskać informacje istotne dla Wydziału.
6. Należy usprawnić działanie systemu USOS i system praktyk studenckich.
7. Należy rozszerzyć współpracę z instytucjami publicznymi, a także pracodawcami prywatnymi, co umożliwi zaoferowanie absolwentom atrakcyjnych ofert pracy.
8. Trzeba zbudować bazę dostępnych staży o profilu dostosowanym do kompetencji uzyskiwanych przez absolwentów poszczególnych Wydziałów/Instytutów.
9. Trzeba rozpocząć szerokie konsultacje, w których mogliby brać udział zarówno studenci i absolwenci Uniwersytetu Opolskiego, jak i pracodawcy publiczni i prywatni. Pozwoli to studentom na racjonalne planowanie kariery zawodowej już podczas studiów.
10. Należy zadbać o udział przedstawicieli uczelni w Kongresach Rozwoju Edukacji dla Szkolnictwa Wyższego, a także organizować szkolenia i warsztaty dla pracowników dydaktycznych z zakresu dydaktyki szkoły wyższej.
11. Należy zadbać o polepszenie stanu technicznego (komputery, rzutniki, oprogramowanie – ich stan jest nieadekwatny do najnowszych wymogów technicznych) uatrakcyjniłoby to przekaz dydaktyczny i możliwości badawcze Uniwersytetu Opolskiego.
12. Należy zorganizować spotkania nauczycieli akademickich w celu wymiany doświadczeń w zakresie osiągania efektów kształcenia, promować osiągnięcia dydaktyczno-naukowe, zwiększyć udział pracodawców w Zespole ds. Kształcenia Jakości, zintensyfikować pozyskanie środków finansowych na realizacji kolejnych, bardziej pogłębionych projektów badawczych, stworzyć model „Dobrych praktyk dydaktycznych”, w oparciu o pozytywne oceny studentów uzyskane w ankiecie dotyczącej stosowanych metod dydaktycznych.

13. Dążenie do poprawy jakości kształcenia nie powinno wiązać się z tak dużym zaangażowaniem w procesy organizacyjne i sprawozdawcze pracowników naukowo-dydaktycznych.
14. Doskonalenie programów kształcenia w oparciu o analizy wchodzące w skład oceny jakości kształcenia.
15. Dalsza współpraca z samorządem studenckim, mająca na celu bieżącą weryfikację potrzeb i oczekiwań studentów.
17. Przesunięcie terminu przedstawiania sprawozdań na poziomie uczelni pod koniec listopada każdego roku, z uwagi na trudności z zebraniem informacji i zatwierdzeniem sprawozdania na Radzie Wydziału.

IX. Wnioski i rekomendacje

Realizacja prac związanych z wdrożeniem Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Opolskim rozpoczęła się w ostatnich dniach lutego 2014 r. Całość została zakończona i zaakceptowana przez Władze Uczelni w lipcu 2014 r., czyli po zakończeniu zajęć dydaktycznych, po sesji egzaminacyjnej, w okresie rozpoczynania się urlopów wypoczynkowych. Obecnie mamy drugi rok funkcjonowania w obecnym kształcie Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Wielość podjętych działań i nowych zadań w tak krótkim terminie (należy jeszcze raz zaznaczyć, że proces wdrażania nowego systemu doskonalenia jakości kształcenia obejmował zaledwie 12 miesięcy, w tym okres wakacyjny) wywołało małe zamieszanie i zaniepokojenie w społeczności akademickiej. Niemniej jednak większość jednostek Uniwersytetu Opolskiego zrealizowało przyjęte zadania i założenia nowego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia, czego wyrazem mogą być pozytywne opinie przeprowadzonych audytów przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Z analizy sprawozdań nadesłanych z poszczególnych wydziałów i jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność dydaktyczną wynika, że poważną trudność w prawidłowym realizowaniu zadań USDJK stanowi w dalszym ciągu skuteczne upowszechnianie informacji o systemowych rozwiązaniach na rzecz doskonalenia jakości kształcenia wprowadzanych na Uniwersytecie Opolskim. Wprawdzie utworzono stronę internetową, na której podaje się aktualności dotyczące USDJK, jednak nie wszyscy pracownicy uczelni, studenci oraz przedstawiciele otoczenia społecznego zapoznali się z zamieszczonymi na niej informacjami. Ponadto nie wszyscy członkowie Uczelnianego Zespołu Doskonalenia Jakości kształcenia jak i komisji działających w jej strukturach mają pełną

świadomość zadań przyjętych do realizacji. Istnieje jeszcze pewien chaos informacyjny i kompetencyjny w tym zakresie. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom związanym z prawidłowym i przejrzystym funkcjonowaniem systemu doskonalenia jakości kształcenia członkowie Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia podejmują szereg ważnych inicjatyw. Między innymi zorganizowano seminarium, które odbyło się 27 listopada 2015 roku w sali Senatu Uniwersytetu Opolskiego na temat potwierdzania efektów uczenia się nabytych poza edukacją formalną. W ramach działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia opracowano i zatwierdzono Uchwałą nr 117/2012-2016 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 24 czerwca 2015 roku [regulamin potwierdzenia efektów uczenia się nabytych poza edukacją formalną](#). Rozpoczęto prace nad opracowaniem procedury dotyczącej uznawania efektów zdobytych poza uczelnią. Członkowie Uczelnianej Komisji ds. doskonalenia jakości kształcenia w miesiącu październiku 2015 roku uczestniczyli w konferencji dydaktycznej "Efekty kształcenia w standardach i praktyce kształcenia szkół wyższych" organizowanej przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu we współpracy z Polską Komisją Akredytacyjną. Dążąc do doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia uważa za celowe:

- stworzenie i opublikowanie na stronie internetowej Uniwersytetu Opolskiego w zakładce Jakość Kształcenia harmonogramu prac projakościowych na rok akademicki 2015/2016, między innymi po to aby uniknąć opóźnień, jakie obserwowaliśmy w minionym roku akademickim w składaniu sprawozdań;
- wzmocnienie, promocję i edukację na temat działań projakościowych.

Promocja i edukacja w tym zakresie to obecnie jedno z pilniejszych zadań do wykonania przez przewodniczących poszczególnych komisji, do realizacji w porozumieniu z Pełnomocnikiem Rektora UO ds. Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim. Być może pomocne było by lepsze wykorzystanie stron www poszczególnych jednostek UO, które oprócz odesłania do informacji ogólnych, dotyczących Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia, w sposób przejrzysty, czytelny i zarazem promujący, pokazywały konkretne działania jednostek na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Za wzór można przyjąć np. strony Wydziału Filologicznego czy Wydziału Przyrodniczo-Technicznego.

Analiza sprawozdań pokazuje, że powszechne i traktowane już jako niezbędne i oczywiste są badania ankietowe dotyczące opinii studentów na temat zajęć. Coraz częściej wyniki badań są przedmiotem analiz prowadzących oceniane zajęcia oraz ich zwierzchników. Są omawiane i stanowią podstawę decyzji zmierzających do utrzymania wysokiego poziomu dydaktyki.

Coraz częściej wskazuje się na konieczność kształcenia doktorantów i młodych nauczycieli akademickich w zakresie dydaktyki szkoły wyższej i metodyki nauczania.

Z drugiej strony ciągle jeszcze dominuje przeświadczenie, że wieloletnia praktyka nauczycielska równoważy niedostatki przygotowania pedagogicznego. W jednostkach prowadzących działalność dydaktyczną nie prowadzi się żadnych form doskonalenia kompetencji dydaktycznych dla nauczycieli akademickich. Jediną reakcją na negatywną ocenę pracownika wystawioną przez studentów jest rozmowa z nim, a formą wsparcia są (powinny być) hospitacje prowadzonych zajęć i omawianie ich z osobą hospitowaną.

Dużą wagę przywiązuje się natomiast do realizacji praktyk studenckich. W sprawozdaniach są wyraźne sygnały, że są one monitorowane i dobrze dokumentowane. Każda jednostka posiada instrukcję praktyki, zwykle formularz oceny przebiegu praktyki oraz wyznaczonego opiekuna na UO i w placówce, gdzie praktyka jest realizowana. Należy jednak, co jest sygnalizowane w sprawozdaniach, dołożyć większych starań (sądzę, że leży to głównie po stronie opiekunów praktyk na UO) w pozyskiwanie nowych miejsc odbywania praktyk. Studenci mają bowiem czasami problem ze znalezieniem instytucji, która zechciałaby przyjąć ich na praktykę. Monitorowanie praktyk, analiza miejsca odbywania praktyk oraz ich przebiegu może być wykorzystana, jako narzędzie pomiaru i diagnozy edukacyjnej zgodnej z wymogami lokalnego rynku pracy.

Bardzo rzadkie są przykłady badania opinii absolwentów na temat zakończonych studiów oraz podejmowania konsultacji i analiz dotyczących zewnętrznych, pozauniwersyteckich interesariuszy, pracodawców. Niezbędne jest bardziej uważne przyjrzenie się tej sytuacji i skorzystanie z dobrych praktyk, które można znaleźć także na naszej uczelni. Zaktywizować współpracę z Biurem Praktyk i Karier w celu zwiększenia prac nad monitorowaniem awansu zawodowego absolwentów.

Należałoby także zintensyfikować prace na rzecz środowiska lokalnego, zawierać umowy o współpracy naukowo- dydaktycznej i organizacyjnej z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami społecznymi. Ponadto w odniesieniu do działań Wydziałowych Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia i Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia zaleca się dalszą intensyfikację prac nad określeniem ogólnych celów i strategii zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Jednostce, koordynację prac Zespołów Kierunkowych oraz przygotowanie i upowszechnianie informacji na temat kształcenia prowadzonego na Wydziale.

Opracowanie końcowe: dr Maria Bucka, Pełnomocnik Rektora UO ds. Jakości Kształcenia